

בניחת

דבר כל דברך בנות לכל אדם ובכל עת

לזכר נשמות מ"ה קדושי מירון תשפ"א

פרקי תהילים עם זכות כפולה

להלכה
מועשה

כך תכנן, הילדים יישבו ויאמרו תהילים במרץ, כאשר לאחר מכן יתוגמלו בחטיפים יוקרתיים שלא בכל יום הם זוכים לקבל.

מי שפחות שמח מהרעיון היו השכנים, שמנוחת צהרי השבת עומדת להיגזל מהם, כתוצאה מהרעש הרב שאמור להיווצר. לאחר התייעצות עם רב בית הכנסת, העביר יוסף חיים את חברת התהילים שלו לבית הכנסת. מעתה, מלבד זכות פסוקי התהילים עומדת לו זכות נוספת - מניעת גזל שינה מהשכנים היקרים.

ועוד כמה מילים על 'גזל שינה'

א. למרות שבחז"ל אין מקור ברור למטבע הלשון 'גזל שינה', מקור הביטוי הוא בפסוק: 'כִּי לֹא יִשְׁנוּ אִם לֹא יִרְעוּ וְנִגְזְלָה שְׁנַתְּם אִם לֹא יִכְשִׁילוּ' (משלי ד, טז).

ב. יש האומרים כי אין איסור נפרד שנקרא 'גזל שינה', אלא הוא אסור רק מצד 'אהבת לרעך כמוך'.

ג. מאידך, החפץ חיים טען שגזל שינה חמור יותר משאר גזל, שהרי חפץ שנגזל ניתן להשיבו לבעלים, אך מי שנגזלה ממנו שנתו, במקרים רבים כבר אין דרך להשיבה לו.

עגלת הקניות הכרסתנית, בלעה אל קרבה ברצון את המוני החטיפים הממותגים שעשו את דרכם אליה. כעת יוסף חיים היה מרוצה מהמלאי ופנה אל הקופה, שם נאלץ להיפרד מממה שטרות נכבדים, שלא היו מיותרים לו כלל וכלל. מה לא עושים נגד עין הרע? הכל החל מאז שעבר לשכירות בדירתו הנוכחית. החשמל נפל כבר ביום הראשון. כמה רהיטים נשברו בהובלה הלא-מקצועית. הקש ששבר את גב הגמל היה הבוקר, בעת ששתה כהרגלו את כוס הקפה היומית בספל החרסינה המעוטר, זה שירש מסבתא אסתר עליה השלום. חריקה פתאומית מתחת לביתו הבהילה אותו לרגע, וכוס הקפה נשמטה מידו, נשברת לרסיסים כאשר הנוזל העכור ממלא את הרצפה.

כאן הוא החליט לעצור ולעשות חושבים. בטוח שמישהו 'עשה לו עין-הרע' על הבית החדש, שהשיג במחיר אטרקטיבי ובקומה נוחה, וזה המקור לצרותיו. בהתייעצות מהירה עם בני ביתו החליט שהוא פותח בצעדי מנע, להגן על עצמו מפגיעתה הרעה של צרות העין. הפור נפל על 'חברת תהילים' לילדים, מידי שבת בצהריים, ובכך יוכל להוסיף זכויות ולהגן על הבית. שעה שלמה,

מעשה רב

אשר מצאו מפלט במדינה במהלך שנות המלחמה.

גורלה של המשפחה שנתפסה הערב, לא היה אמור להיות שונה מגורלם של המוני אנשים, נשים וטף אשר מצאו עצמם מושלכים מעבר לגבול, בעירום ובחוסר כל. אך לפתע הם שומעים מעבר לדלת קול נחרץ בהונגרית צחה, הדורש בתוקף מהסוהרים, לשחרר אותם מיידית. מיהו היה אותו מלאך מושיע?

היה זה הגאון רבי מרדכי מאי זצ"ל, אשר פעם אחר פעם שם נפשו בכפו והתייצב במטה המשטרה החשאית, בנסיון למנוע את גירושם של אחיו היהודים. הופעתו הבוטחת יחד עם מעמדו כאזרח הונגריה שורשי מדורי דורות, עשתה רושם רב על הקצינים המקומיים, וברוב המקרים מילאו את בקשתו.

לסייע - בלי להתחשב בסיכונים

הדלת הכבדה נטרקה מאחורי המשפחה שהושלכה עם שלשת ילדיה לתא המעצר. מחר עם שחר, כך נאמר להם, יושלכו אל מעבר לגבול, שם, יופקרו לגורלם וינסו למצוא את דרכם לעבר מקום יישוב שיוכל לקלוט אותם, כפליטים חסרי ישע. 'הונגריה - שייכת רק להונגרים' - הדהד קולו של הסוהר, שנימק בכך את החלטת המשטרה המקומית להיפטר מכל המוני הפליטים שהתקבצו להונגריה במהלך המלחמה.

לא מכבר הסתיימה לה מלחמת העולם הראשונה, שפוררה את אימפריית 'אוסטרו-הונגריה' המפוארת, והותירה את העם ההונגרי פגוע ומושפל. אחר המלחמה, קמו תנועות ימין קיצוניות רבות, אשר קראו בראש ובראשונה לסלק מיידית את כל הפליטים הזרים

ניתן להקדיש את העלון לעילוי נשמת, לרפואה והצלחה, לפרטים: kdosheimeron@gmail.com

דרכיה: נועם!

מן הפרשה

באחדות עם הכלל

וַיִּתֵּר יַעֲקֹב לְבָדוּ וַיֵּאבֶּק אִישׁ עִמּוֹ עַד עֲלוֹת הַשָּׁחַר (לב, כה)

אמרו דורשי רשומות: בעת ש'ויתר יעקב לבדו', כאשר יהודי נותר לבדו ואינו שרוי באחדות יחד עם כלל ישראל, אזי 'ויאבק איש עמו', ועלולים להגיע אליו כל המתנגדים והמפריעים.

להציל פכים קטנים

הבית, תוך שהיא מספרת להם על עובדה שהתרחשה ממש במרפסת זו.

'באחד מן הימים', פתחה הרבנית 'הרב עישן סיגריה, כמנהגו, וכאשר התקרב לסיומה, השליך אותה אל הרחוב שמתחת לבית, תוך שהוא מתבונן רגע ארוך בסיגריה שנחה לה בשלווה בפינת המדרכה. נראה היה כי נחה דעתו, והוא שב לעיין בספרו. אך כעבור כמה דקות קם בהחלטיות, ירד לרחוב, נטל את בדל הסיגריה המיוותם, ושב אל הבית.'

'לתמיהתי לפשר מעשיו', המשיכה הרבנית לרתק את הבחורים 'הרב השיב לי כך: בתחילה, חששתי שמא הסיגריה מהווה מפגע ברשות הרבים, והיא תהיה 'בור' או 'אש'. משראיתי שאין היא במקום הילוכם של עוברי האורח, נחה דעתי. אך לאחר מכן, התבוננתי, שנשאר באותה סיגריה חלק שעדיין לא בער, ויכולני לנצל לעוד כמה שאיפות. אם יעקב אבינו שב על עקביו כדי להציל פכים קטנים, כיצד אני יכול להשליך בידיים ממון שנתן לי הקדוש ברוך הוא?! על כן ירדתי לקחתה בחזרה.'

קבוצת הבחורים ששרכה את רגליה במשעולי הבתים המסוגננים אשר בירושלים הוותיקה, היו חריגים בנוף האותנטי. בניגוד לבני ירושלים שהקפידו על הלבוש המסורתי המקובל מאבותיהם, הבחורים היו לבושים בקפידה בסגנון אירופאי. זוהי הסיבה שכאשר עלו לארץ הקודש במסגרת ישיבתם 'כנסת ישראל' - סלבודקא, לא קבעו את מקומם בתחילה בירושלים אלא דווקא בעיר חברון, על מנת שלא ליצור חילוקי דעות עם המקומיים, ששימרו בקנאות את מנהגי אבותיהם.

עם זאת, לעיתים קרובות נהגו בני הישיבה לפקוד את עיר הקודש, והפעם פניהם היו מועדות לעבר הכתובת אותה קיבלו ממורה דרכם הנערץ, ה'סבא' מסלבודקא זצוק"ל, אשר עודד אותם לסור לשכונת 'בתי ברוידא', שם מתגוררת אלמנתו של הגאון הצדיק רבי איצלה בלאזר זצוק"ל, ויכולו הם לשמוע ממנה אורחות חיים מבעלה המנוח.

אחר ששפכו צקון לחשים מול שריד בית מקדשינו, החשו פעמיהם לעבר ביתה של הרבנית הקשישה, שקיבלה אותם במאור פנים, והושיבה אותם במרפסת

לאורו של הדף היומי
לעשות נחת

מכלל החיובא דבור
ברשות הרבים הוא,
אלמא מפקיר נזקיו
- חייב
(כבא קמא כט ע"כ)

השו"ת השבועי

שאלה שבועית 22

את תשובותיכם יש לשלוח לדוא"ל
המופיע בעמוד הראשון של הגיליון
או להקליט את תשובתכם בקו
*בנחת' שמספרו - 6736

בין המשיבים יוגרלו כרטיסים
לרכישת ספרים ע"ס 50 ש"ח

שתהיה - פטור מלשלם. וממילא במקרה שלנו, אף שבימי שגרה הדיירים רגילים להשכיר את המקום, אך כעת בעת מלחמה, המקום אינו עומד להשכרה, ופטורים מלשלם עבור התקופה שהיו שם.

ובנוגע להבא, נפסק בשו"ע שאם בעל הבית אומר לפולש לצאת - חייב הוא לפנות את המקום. אך כאן שמדובר בעמותת חסד, אשר מטרתה לטובה, ייתכן שמן הראוי להשאירם לפנים משורת הדין. אך לאור נסיון העבר ממקרים דומים, מומלץ לחתום על חוזה מסודר ואף לגבות מהם סכום סמלי כדמי שכירות, בכדי להעמיד את הדבר בבירור - שהמקום נשאר בבעלות דיירי הבניין בלבד, ולא עבר לרשות העמותה.

ארוחה בהפתעה גמורה

ערכת הארוחה שהחזקתי בידי אורו עיניו. הוא היה בטוח בכל ליבו שקניתי זאת עבורו. ניכר היה שזמן רב לא אכל בצורה מסודרת.

רחמיי נכמרו עליו, ובלב שלם אני מוכן לוותר על האוכל בעבורו. השאלה אם אין כאן 'גניבת דעת' - באשר הוא בטוח שקניתי זאת במיוחד עבורו?

נקלעתי לבית החולים למשך שעות ארוכות בנסיבות משמחות ב"ה. בשלב מסוים קניתי לי ארוחת ערב בקפיטריה, חיפשתי מקום שקט לאכול.

תוך כדי שיטוט, בא למולי שכני, שנאלץ לשהות בבית החולים ימים ארוכים לצד מיטת בנו שאושפז עקב סיבוך של דלקת ריאות. למראה

תקציר השאלה הקודמת:

בנין מגורים פונה מיושביו עקב פגיעה ישירה של טיל. בחניית הבנין, שבזמני שגרה מושכרת למכירות שכונתיות, הוקם אוהל חסד על ידי עמותה אשר לא ביקשה את הסכמתם של דיירי הבניין הריק. האם מותר וראוי לגבות תשלום על הפלישה?

הגאון רבי צבי רותן שליט"א, רב מכון 'אש התורה', ראש כולל הלכה ומו"צ בשכונת גני איילון - לוד, משיב:

ישנה שאלה עקרונית לגבי מי שפלש לרשות שאינה שלו והשתמש בה שלא מדעת הבעלים, האם צריך לשלם שכירות על כך. עניין זה נידון בהרחבה בגמרא (בבא קמא כ.). בסוגיית 'זה נהנה זה אינו חסר'. להלכה נפסק בשולחן ערוך (חו"מ שסג, ו) שרק אם המקום

עומד להשכרה בדרך כלל - אזי צריך הפולש לשלם. ולכאורה גם בנידון זה, כיוון שהחניון מושכר לעיתים לשימושים שונים, יתחייב הארגון לשלם שכירות עבור משך שהותו שם אך כאן מוסיף הרמ"א הסתייגות חשובה: אם בדרך כלל המקום עומד להשכרה, אבל בתקופה זו לא עמד להשכרה מאיזו סיבה

לקבלת העלון במייל שלחו מייל ל-benachat45@gmail.com

קו 'בנחת'
*6736

